

## **Protokół dodatkowy nr 16 do ZUZP podpisany !**

Dokładnie 4 grudnia br., po godzinie 16.00 przewodniczący Międzyzakładowej Komisji Koordynacyjnej NSZZ „Solidarność” (MKK to struktura „S” do ZUZP) i jednocześnie Sekcji Zawodowej Infrastruktury Kolejowej podpisał, jako ostatni przedstawiciel związków zawodowych będących sygnatariuszami Zakładowego Układu Zbiorowego Pracy (ZUZP) Protokół dodatkowy nr 16 do ZUZP dla pracowników PLK. Podpisany został również Protokół wprowadzający, który zawiera szczegóły wdrożenia zmian w układzie oraz sposób przeliczania dodatków.

Było to jakby symboliczna „klamra” spinająca negocjacje nad zmianami do układu zakładowego rozpoczęte w lipcu 2025 r. Po blisko półrocznej batalii, niezliczonych spotkaniach, „ważenia” różnych rozwiązań, wypracowaliśmy wspólnie z pracodawcą kompromis, który uwzględnia przede wszystkim:

- dalsze obowiązywanie obecnego ZUZP (włącznie z dodatkiem za staż pracy, do 33 %),
- budowę wyższego wynagrodzenia zasadniczego (dotychczas w średnim wynagrodzeniu pracownika PLK, zaledwie 45 % stanowi zasadnicze, a reszta dodatki),
- uproszczenie systemu wynagrodzeń (aby był bardziej zrozumiały dla nowoprzyjętych pracowników, bo takich jest i będzie więcej),
- najniższe wynagrodzenie w Polsce, które od 1 stycznia 2026 r. wzrośnie jedynie o 3 % (pamiętacie lata, kiedy wzrastało o 10 czy 15 % ?), a od którego uzależniony jest wzrost dodatków do wynagrodzenia,
- stworzenie warunków do tego, aby przy niskich wzrostach wynagrodzeń, jak największa część pieniędzy na podwyżki trafiła do wynagrodzenia zasadniczego, a nie została „wchłonięta” przez dużą liczbę dodatków.

Przypominam, że w trwających od lipca 2025 r. negocjacjach, strony układu zapisały w Protokole dodatkowym nr 16 do ZUZP m. in.:

- łatwiejszą możliwość awansu (wymagany staż został zmniejszony z 5 do 3 lat),
- utworzenie nowych stanowisk (instruktor maszynista, toromistrz diagnosta i inżynier automatyk),
- umożliwienie wzrostu wynagrodzeń dla pracowników zamkniętych w tabeli stawek wynagrodzenia zasadniczego,
- wprowadzenie stałych kwot dodatku funkcyjnego z jego podwyższeniem od 1 stycznia 2026 r. o blisko 7 %,
- likwidację załącznika o wypłacie dodatków za pracę w warunkach szkodliwych dla zdrowia, uciążliwych i niebezpiecznych, a w Porozumieniu wprowadzającym m. in.:
- wyliczenie indywidualnych kwot dodatków za pracę w warunkach szkodliwych dla zdrowia, uciążliwych i niebezpiecznych, wyliczanych z pierwszej połowy br. (a więc za okres kiedy nie działał system naliczania czasu pracy przy komputerze),

zwiększenie ich o 11 % (we wcześniejszej wersji było 7 %) i dodanie do wynagrodzenia zasadniczego,

- a dla stanowisk inżynierii ruchu za pełny czas pracy na posterunku nastawczym (12 godz.) dodanie stałych kwot.

Jak się okazało najtrudniej było się porozumieć w sprawie obliczenia dodatku uciążliwego i niebezpiecznego, który ma być dodany do wynagrodzenia zasadniczego.

Dotychczasowe zapisy ZUZP różnicują sposób naliczania dodatku uciążliwego. Dodatkowym utrudnieniem było wyliczenie i zabezpieczenie średnich kwot wynikających z wypracowanych godzin nadliczbowych.

Dla zobrazowania kwot w poszczególnych grupach pracowniczych, przybliżona średnia kwota dodatków dla grup zawodowych, którym dodatek uciążliwy i niebezpieczny przysługiwał za każdą przepracowaną godzinę w określonych warunkach, zwiększona o 11 % przedstawia się następująco:

- administracja – 227 zł,
- automatyka – 431 zł,
- utrzymanie drogi kol. – 391 zł,
- energetyka – 301 zł,
- dyspozytorzy - 252
- SOK (zesp. dział. pomocniczej) – 236 zł.

Przypominam, że w powyższych zespołach, wyliczenie dodatku będzie indywidualne z pierwszego półrocza 2025 r.

Zespół inżynierii ruchu, który jak wynika z dotychczasowych zapisów układu, wypłacany ma dodatek uciążliwy za każdą przepracowaną godzinę na posterunku nastawczym, został wyliczony następująco: dyżurny ruchu - 340 zł, nastawniczy - 335 zł, zwrotniczy - 330 zł. Właśnie takie kwoty zostaną doliczone do dotychczasowego wynagrodzenia zasadniczego pracownika.

Jeżeli Protokół dodatkowy nr 16 do ZUZP zostanie zarejestrowany w PIP i będzie obowiązywał od 1 stycznia 2026 r. to zapisane zmiany spowodują wzrost indywidualnego wynagrodzenia zasadniczego pracownika, co doprowadzi do podwyższenia:

- kwot dodatku za staż pracy (do 33 %),
- premii regulaminowej (do 15 %),
- nagród jubileuszowych,
- nagród na Święto Kolejarza,
- odpraw emerytalnych,
- i innych dodatków naliczanych od wynagrodzenia zasadniczego.

Nie ma idealnych rozwiązań dla wszystkich, jednak wynegocjowane zapisy są lepsze niż te, które obowiązują obecnie, gdyż mają zapobiec zmniejszeniu wypłacanych dodatków albo ich nie wypłacaniu wskutek zaprzestania występowania warunków uprawniających do ich wypłaty. Realnym zagrożeniem jest zastosowanie przez PLK systemów informatycznych i planowane „lokalizatory” ustalające położenie i czas pracy pracownika. Widać to na

przykładzie administracji, gdzie system informatyczny „wycina” godziny, za które pracownik dotychczas miał płacone (dodatek uciążliwy).

Wzięte zostały także parametry makro ekonomiczne, z których wynika wielkość planowanej inflacji wynosi 3 % i wzrost najniższego wynagrodzenia w Polsce od 1 stycznia 2026 r. jest na poziomie 3%. Wynika z nich, że dodatki uzależnione od najniższej płacy (gdy nie wszedł w życie ww. Protokół) wzrosłyby od 1 stycznia 2026 r. zaledwie o 3 % (np. wzrost stawki godzinowej za pracę w warunkach uciążliwych to tylko 4 grosze).

W konsekwencji chodziło o to, aby pracownikom zabezpieczyć pieniądze zamiast dodatków „na papierze”, z których nie mogliby skorzystać, albo na korzystaniu, z których by stracili. Wynagrodzenie zasadnicze to podstawa. A dodatki ? Dzisiaj są, a jutro może ich już nie być.

Henryk Sikora